

Europos socialinis fondas
Europos regioninės plėtros fondas
Sanglaudos fondas

LIETUVOS GYVENTOJŲ TYRIMAS DĖL ES INVESTICIJŲ, SOCIALINĖS ŠALIES SITUACIJOS VERTINIMO, GYVENIMO KOKYBĖS BEI PROFESINIO MOKYMO PERSPEKTYVŲ VERTINIMO

Vykdytojas:
 spinter tyrimai

2015 m. lapkričio mėn.

Vilnius

TURINYS

I. TYRIMO METODIKA.....	3
II. TYRIMO REZULTATAI.....	6
2.1. ES INVESTICIJŲ ŽINOMUMAS IR VERTINIMAS	6
2.2. PILIETIŠKUMAS, INOVACIJOS, PAŽANGA REGIONUOSE.....	10
2.3. SAVIUGDA IR PROFESINIS MOKYMAS	16
III. APIBENDRINIMAS	18
III. IŠVADOS.....	20

I. TYRIMO METODIKA

Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų bendrovė „Spinter tyrimai“ 2015 metų lapkričio 10–20 dienomis atliko Lietuvos gyventojų tyrimą apie Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramą Lietuvai.

1.1. Tyrimo tikslinė grupė

Šalies gyventojai nuo 18 iki 75 metų amžiaus.

1.2. Tyrimo imtis

Iš viso tyrimo metu apklausta 1015 respondentų.

1.3. Tyrimo atranka

Tyrimo naudotas daugiapakopės stratifikuotos tikimybinės atrankos metodas. Šis atrankos metodas užtikrina duomenų reprezentatyvumą, t. y. kiekvienas šalies namų ūkis turi vienodas galimybes būti apklaustu ir atrankinė visuma pagal tikslinius kriterijus atitinka generalinę visumą. Tyrimo rezultatai reprezentuoja šalies gyventojų nuo 18 iki 75 metų nuomones ir vertinimus.

1.4. Tyrimo metodas

Apklausa – standartizuotas betarpiškas interviu, naudojant standartizuotą su Užsakovu suderintą klausimyną. Standartizuotą interviu atlieka profesionalus apklausėjas. Jis veda pokalbį su respondentu pagal parengtus klausimus, atsakymus fiksuodamas klausimyne.

1.5. Duomenų analizė

Duomenų analizė buvo atliekama, naudojant SPSS/PC programinę įrangą. Ataskaitoje pateikiami bendrieji atsakymų pasiskirstymai (procentai), ir pasiskirstymai pagal socialines-demografines charakteristikas (Žr. Priedus).

1.6. Statistinė duomenų paklaida

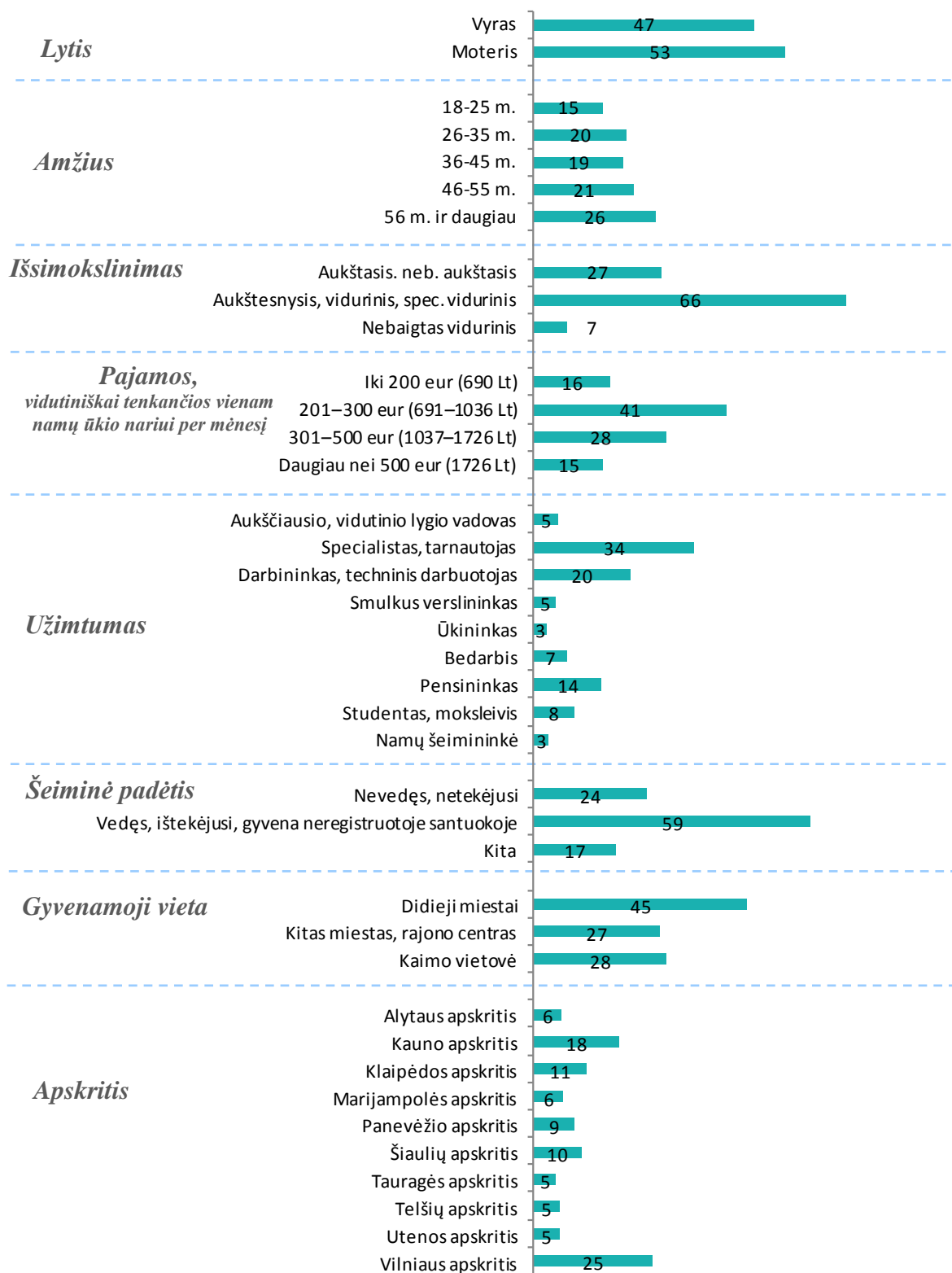
Atrankiniuose kiekybiniuose tyrimuose visada išlieka statistinės paklaidos tikimybė, į kurią būtina atsižvelgti interpretuojant duomenis. Pvz.: jeigu apklausus 1015 respondentų gavome, jog 91,3 proc. apklaustųjų yra bent kažką girdėję apie ES investicijas Lietuvai, tai yra 95 proc. tikimybė, kad tikroji reikšmė yra tarp 89,4 ir 93,2 proc.

Įverčio tikslumas mažėja, mažėjant analizuojamų atsakymų skaičiui. Toliau pateikiama lentelė, padedanti įvertinti statistinę paklaidą.

Statistinė duomenų paklaida:

	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.
PASISKIRSTYMAS	5	10	15	20	25	30	40	50
N	95	90	85	80	75	70	60	50
100	4.4	6.0	7.1	8.0	8.7	9.2	9.8	10
200	3.1	4.2	5.0	5.7	6.1	6.5	6.9	7.1
300	2.5	3.5	4.1	4.6	5.0	5.3	5.7	5.8
400	2.2	3.0	3.6	4.1	4.3	4.6	4.9	5.0
500	1.9	2.7	3.2	3.6	3.9	4.1	4.4	4.5
600	1.7	2.4	2.9	3.2	3.5	3.7	3.9	4.0
750	1.6	2.2	2.6	2.9	3.2	3.3	3.6	3.7
1000	1.4	1.9	2.3	2.5	2.7	2.9	3.1	3.1
1500	1.1	1.5	1.8	2.1	2.2	2.4	2.5	2.6

1.7. Respondentų socialinės-demografinės charakteristikos (%)

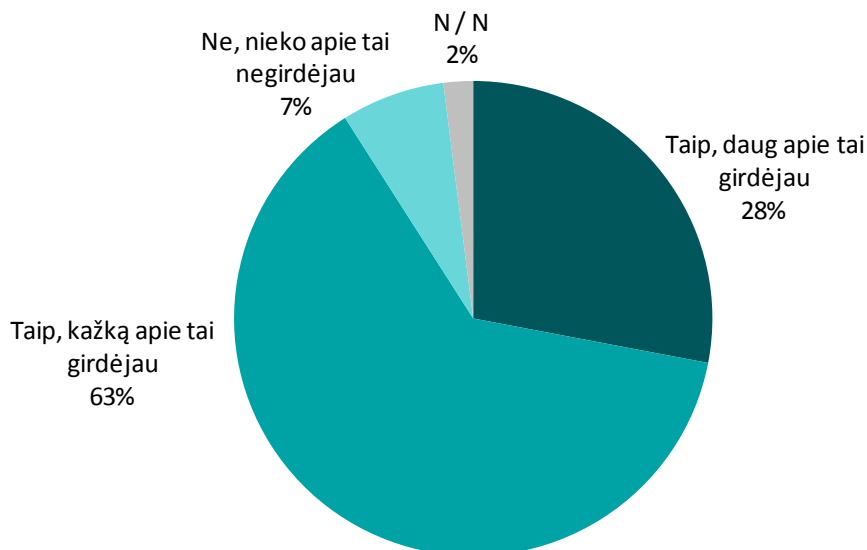

II. TYRIMO REZULTATAI

2.1. ES INVESTICIJŲ ŽINOMUMAS IR VERTINIMAS

Absoliuti dauguma (91 proc.) tyrimo dalyvių yra girdėję apie Europos Sąjungos investicijas Lietuvai: 28 proc. daug apie tai girdėjo ir 63 proc. kažką girdėjo. Nieko apie šias investicijas girdėti neteko 7 proc. respondentų (2.1.1 pav.).

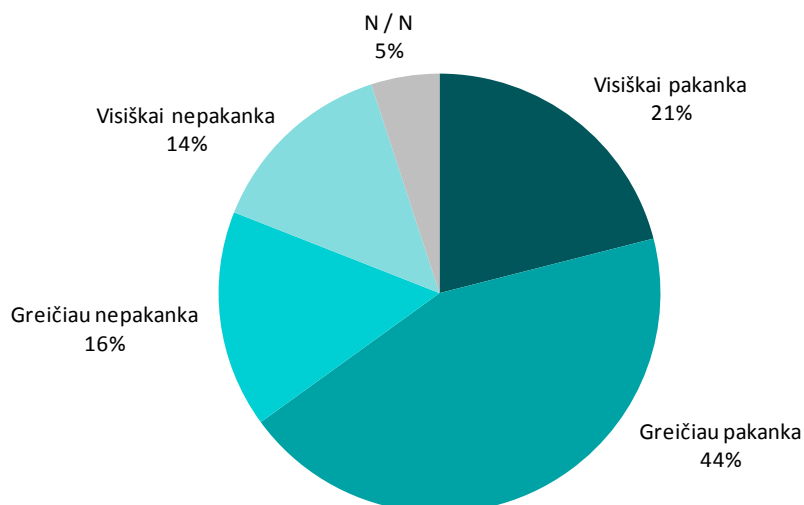
Daug girdėję apie ES fondų investicijas Lietuvai dažniau paminėjo vyrai, 36-55 m. respondentai, aukščiausio išsimokslinimo atstovai, didžiausias pajamas turintys respondentai ir didmiesčių gyventojai.

2.1.1 pav. ES investicijų Lietuvai žinomumas (proc.; N = 1015)

Informacijos apie Europos Sąjungos investicijas Lietuvai pakanka 65 proc. respondentų: 21 proc. visiškai ir 44 proc. greičiau pakanka. Su informacijos stygiumi susiduria kas trečias (30 proc.) gyventojas: 14 proc. visiškai ir 16 proc. greičiau nepakanka. Dar 5 proc. negalėjo atsakyti į šį klausimą (2.1.2 pav.).

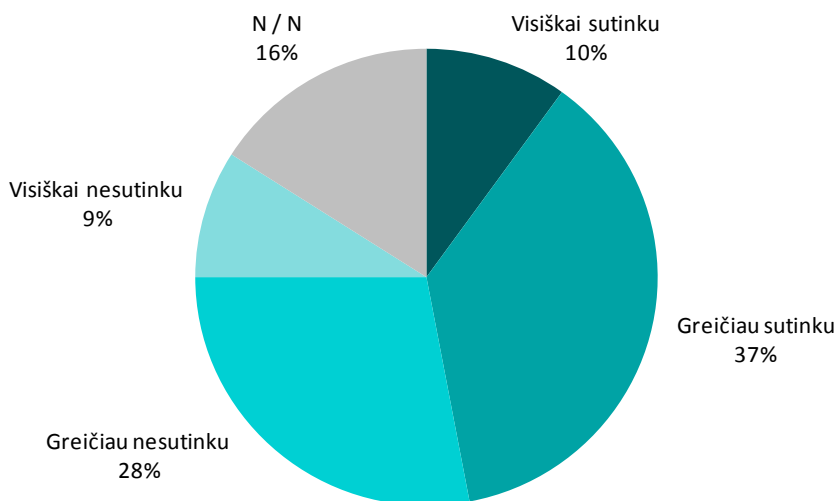
Informacijos apie ES fondų investicijas Lietuvai dažniau visiškai pakanka aukščiausio išsimokslinimo, didžiausių pajamų grupės atstovams ir didmiesčių gyventojams.

2.1.2 pav. Informacijos apie ES investicijas Lietuvai pakankamumas (proc.; N = 1015)

Europos Sąjungos investicijų Lietuvai valdymo profesionalumas vertinamas nevienareikšmiškai. 47 proc. sutinka, kad investicijos yra valdomos profesionaliai: 10 proc. visiškai ir 37 proc. greičiau sutinka. Priešingos nuomonės laikosi 37 proc. gyventojų: 9 proc. visiškai ir 28 proc. greičiau nesutinka (2.1.3 pav.).

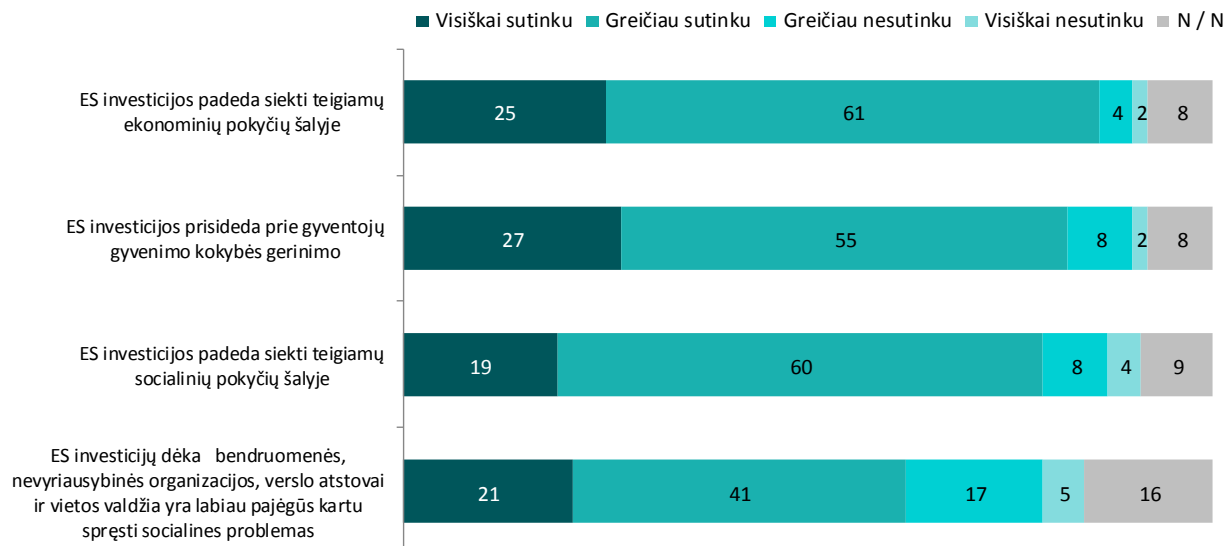
Nuomonę, kad ES investicijos Lietuvoje valdomos profesionaliai, dažniau išreiškė 26-55 m. respondentai, didžiausių pajamų grupės atstovai.

2.1.3 pav. ES investicijų Lietuvai valdymo profesionalumo vertinimas (proc.; N = 1015)

Dauguma šalies gyventojų suvokia ES investicijų naudą siekiant teigiamų socialinių, ekonominių, pokyčių, gyvenimo kokybės gerinimo bei geresnio pajėgumo spręsti problemas. Labiausiai pritariama teiginiui, kad ES investicijos padeda siekti teigiamų ekonominių pokyčių šalyje (86 proc.). 82 proc. respondentų sutinka, kad ES investicijos prisideda prie gyvenimo kokybės gerinimo. Investicijų pagalba, siekiant teigiamų socialinių pokyčių šalyje, tiki 79 proc. respondentų. Kiek rečiau (62 proc.) pripažįstama, kad ES investicijų dėka bendruomenės, NVO, verslo atstovai ir vietos valdžia yra labiau pajėgūs kartu spręsti socialines problemas (2.1.4 pav.).

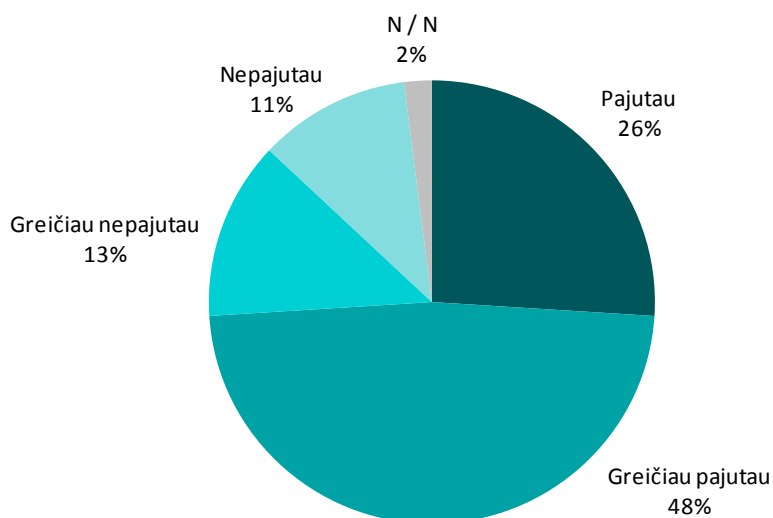
Visiškai pritarti nuomonei, kad ES investicijos padeda siekti teigiamų ekonominių pokyčių šalyje, dažniau linkusios moterys. Teiginiui, kad ES investicijos padeda siekti teigiamų socialinių pokyčių šalyje – didžiausių pajamų grupės respondentai. Vyrai dažniau visiškai sutinka, kad ES investicijų dėka bendruomenės, nevyriausybines organizacijos, verslo atstovai ir vietos valdžia yra labiau pajėgūs kartu spręsti socialines problemas.

2.1.4 pav. ES investicijų pagalbos siekiant socialinių, ekonominių pokyčių, gyvenimo kokybės ir problemų sprendimo suvokimas (proc.; N = 1015)

74 proc. tyrimo dalyvių teigia pajutę asmeninę ES investicijų naudą: 26 proc. pajuto ir 48 proc. greičiau pajuto. Maždaug ketvirtadalis (24 proc.) naudos nepajuto: 11 proc. nepajuto ir 13 proc. greičiau nepajuto (2.1.5 pav.).

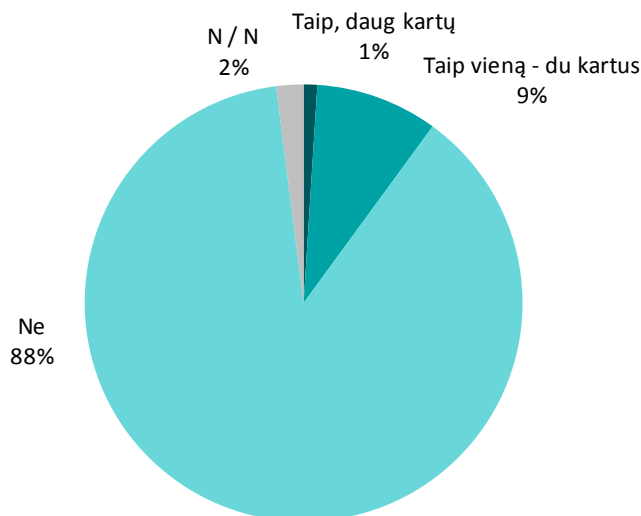
Aukščiausio išsimokslinimo, didžiausių pajamų grupės atstovai ir didmiesčių gyventojai dažniau teigė asmeniškai pajutę ES investicijų naudą.

2.1.5 pav. Asmeninė ES investicijų nauda (sutvarkyti keliai, suremontuota mokykla, atnaujinta gydymo įstaiga, teko dalyvauti mokymuose ir pan.) (proc.; N = 1015)

Kas dešimtam (10 proc.) šalies gyventojui teko asmeniškai dalyvauti svarstant, aptariant planuojamus ar įgyvendinamus ES investicijų projektus: 1 proc. daug kartų ir 9 proc. vieną – du kartus. Vis dėlto dauguma (88 proc.) respondentų tokios patirties neturi (2.1.6 pav.).

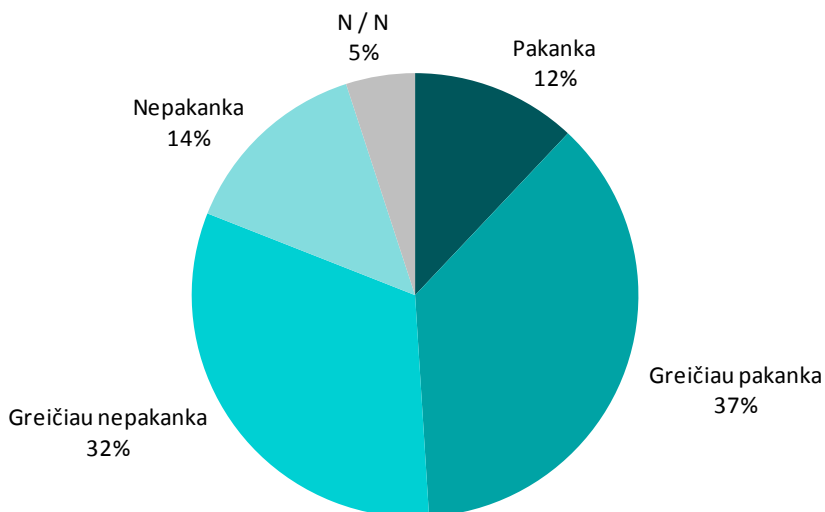
Dalyvauti svarstant ES investicijų projektus dažniau yra tekę aukščiausio išsimokslinimo, didesnių pajamų grupės respondentams.

2.1.6 pav. Asmeninis dalyvavimas svarstant, aptariant planuojamus ar įgyvendinamus ES investicijų projektus (proc.; N = 1015)

Beveik pusei (49 proc.) tyrimo dalyvių pakanka informacijos siekiant įvertinti ES investicijų skaidrumą: 12 proc. pakanka ir 37 proc. greičiau pakanka. Priešingos pozicijos laikosi 46 proc. apklaustųjų: 14 proc. informacijos nepakanka ir 32 proc. greičiau nepakanka (2.1.7 pav.).

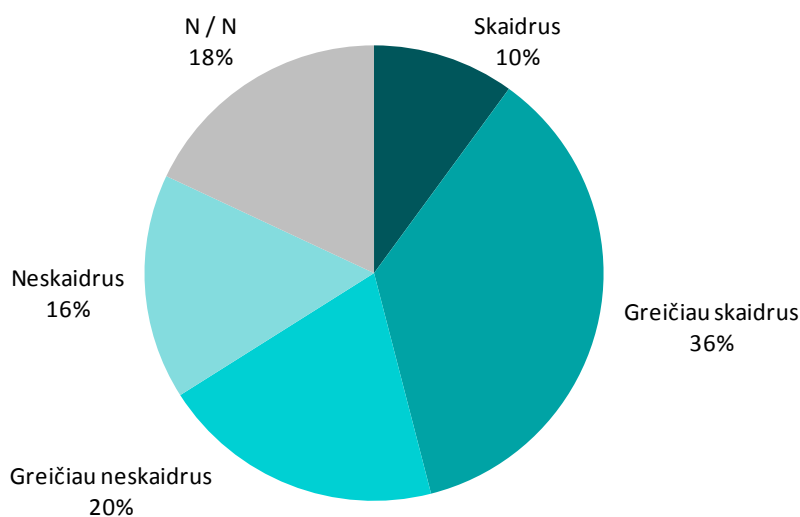
Pasitenkinimą informacijos kiekiu ES investicijų skaidrumui įvertinti išreiškė aukščiausio išsimokslinimo, didžiausių pajamų grupės atstovai ir didmiesčių gyventojai.

2.1.7 pav. Informacijos pakankamumas siekiant įvertinti ES investicijų skaidrumą (proc.; N = 1015)

Kiek mažiau nei pusė (46 proc.) tyrimo dalyvių mano, kad ES investicijos yra skirstomos skaidriai: 10 proc. skaidriai ir 36 proc. greičiau skaidriai. 36 proc. teigia priešingai: 16 proc. neskaidriai ir 20 proc. greičiau neskaidriai. Dar 18 proc. nuomonės neišreiškė (2.1.7 pav.).

Skaidrių ES investicijų skyrimą dažniau laiko 26-55 m. respondentai, aukščiausio išsimokslinimo, didžiausių pajamų grupės atstovai ir didmiesčių gyventojai.

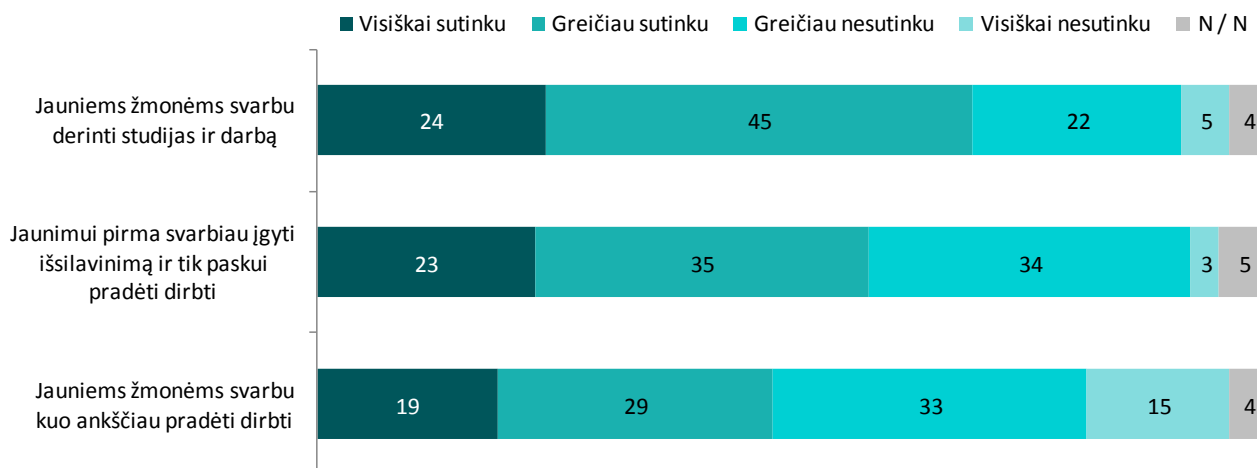

2.1.7 pav. ES investicijų skyrimo skaidrumo vertinimas, remiantis turima informacija (proc.; N = 1015)

2.2. PILIETIŠKUMAS, INOVACIJOS, PAŽANGA REGIONUOSE

Daugiau nei du trečdaliai (69 proc.) tyrimo dalyvių sutinka / greičiau sutinka, kad jauniems žmonėms svarbu derinti studijas ir darbą. Daugiau nei pusė (58 proc.) pritaria nuomonei, kad dirbti jaunuoliai turėtų tik po mokslų baigimo. Beveik pusė (48 proc.) respondentų sutinka / greičiau sutinka, kad jauniems žmonėms svarbu kuo anksčiau pradėti dirbti. (2.2.1 pav.).

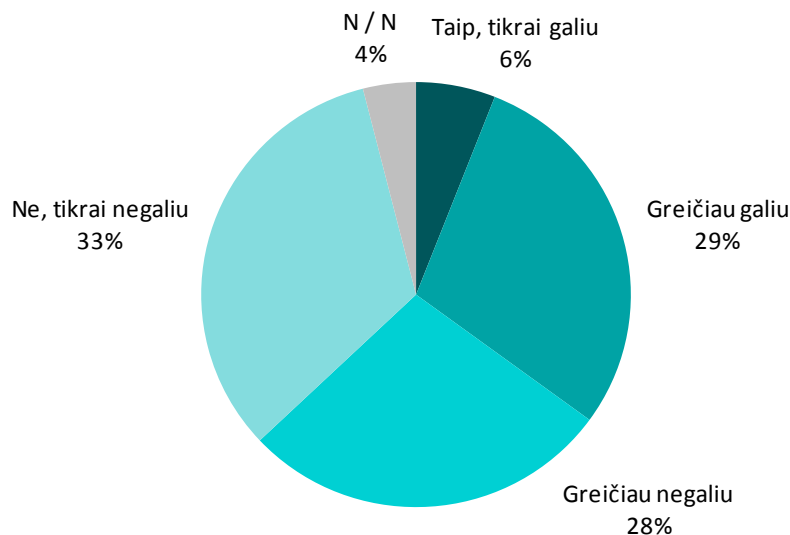
Nuomonės, kad jauniems žmonėms svarbu kuo anksčiau pradėti dirbti, dažniau laikosi vidutinių ir didesnių pajamų grupės apklaustieji. Su teiginiu, kad jaunimui pirma svarbiau įgyti išsilavinimą ir tik paskui pradėti dirbti, dažniau sutinka mažiausių pajamų grupės respondentai ir mažesnių miestų / rajonų centrų gyventojai. Nuomonei, kad jauniems žmonėms svarbu suderinti studijas ir darbą, dažniau pritaria vidutinių ir didesnių pajamų grupės atstovai bei didmiesčių gyventojai.

2.2.1 pav. Jaunų žmonių prioritetų vertinimas (proc.; N = 1015)

Daugiau nei trečdalis (35 proc.) respondentų mano galintys prisidėti prie socialinių pokyčių ir problemų sprendimo: 6 proc. tikrai ir 29 proc. greičiau gali. 61 proc. būdingos labiau pesimistiškos nuostatos – 33 proc. teigė tikrai ir 28 proc. greičiau negalintys prisidėti prie minėtų pokyčių ir problemų sprendimo (2.2.2 pav.).

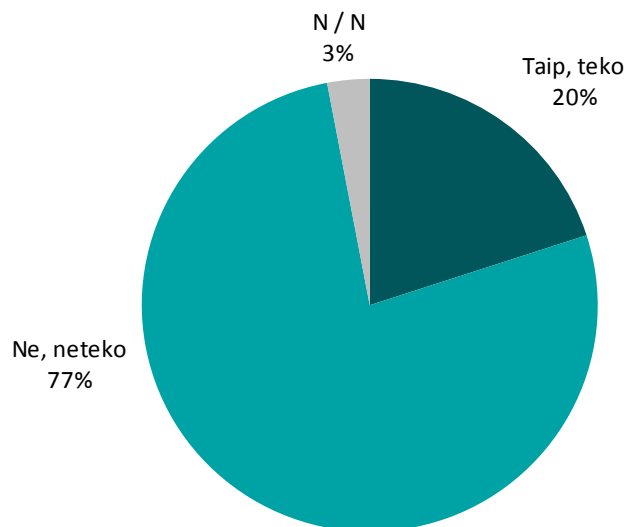
Galintys prisidėti prie socialinių pokyčių ir problemų sprendimo dažniau mano vyrai, didesnių pajamų grupės atstovai.

2.2.2 pav. Asmeninių galimybių prisidėti prie socialinių pokyčių ir problemų sprendimo (savo aplinkoje, bendruomenėje) vertinimas (proc.; N = 1015)

Kas penktas (20 proc.) šalies gyventojas dalyvavo savanoriškoje ar bendruomeninėje veikloje sprendžiant aktualią(-as) socialinę(-es) problemą(-as) (2.2.3 pav.).

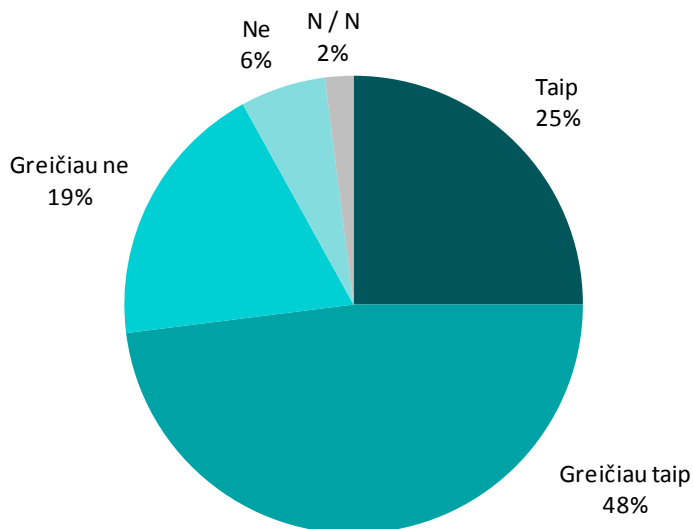
Dalyvauti savanoriškoje ar bendruomeninėje veikloje, sprendžiant aktualią(-as) socialinę(-es) problemą(-as) dažniau teko moterims, 18-25 m. respondentams, aukščiausio išsimokslinimo atstovams.

2.2.3 pav. Dalyvavimo savanoriškoje ar bendruomeninėje veikloje sprendžiant aktualią(-as) socialinę(-es) problemą(-as) patirtis (proc.; N = 1015)

Dauguma (73 proc.) respondentų jaučiasi ES piliečiais: 25 proc. tikrai taip ir 48 proc. greičiau taip. Ketvirtadalis (25 proc.) apklaustųjų tokiais piliečiais nesijaučia: 6 proc. tikrai ne ir 19 proc. greičiau ne (2.2.4 pav.).

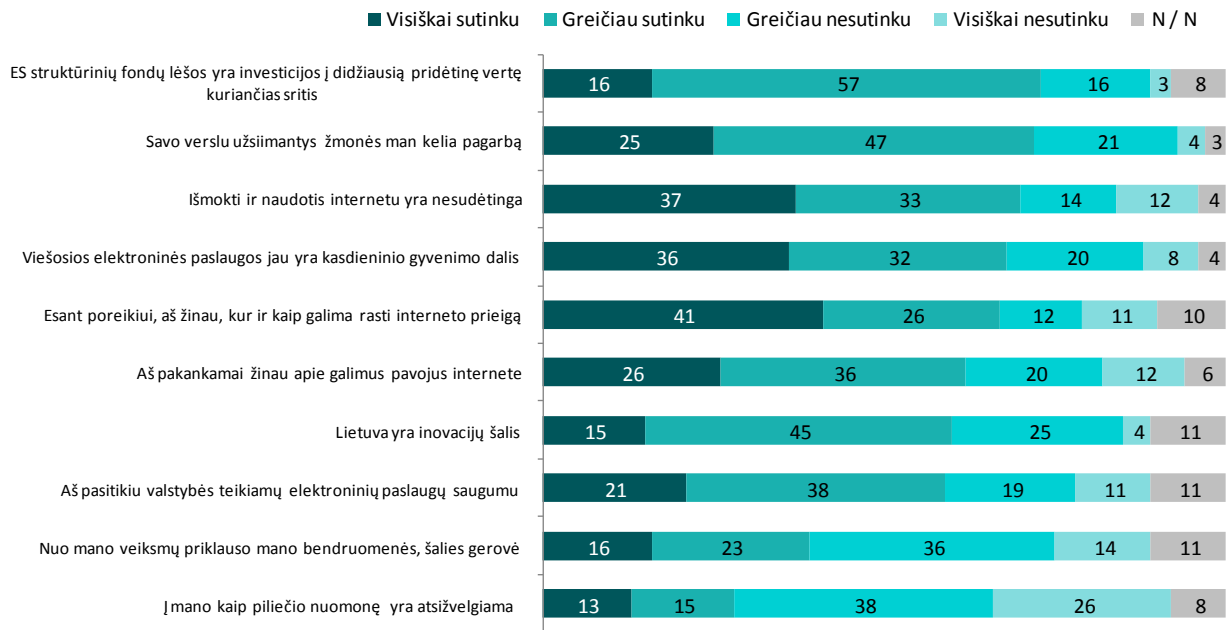
Asmeniškai ES piliečiais dažniau jaučiasi 18-25 m. apklaustieji, aukščiausio išsimokslinimo, didžiausių pajamų grupės respondentai.

2.2.4 pav. Besijaučiantys ES piliečiais (proc.; N = 1015)

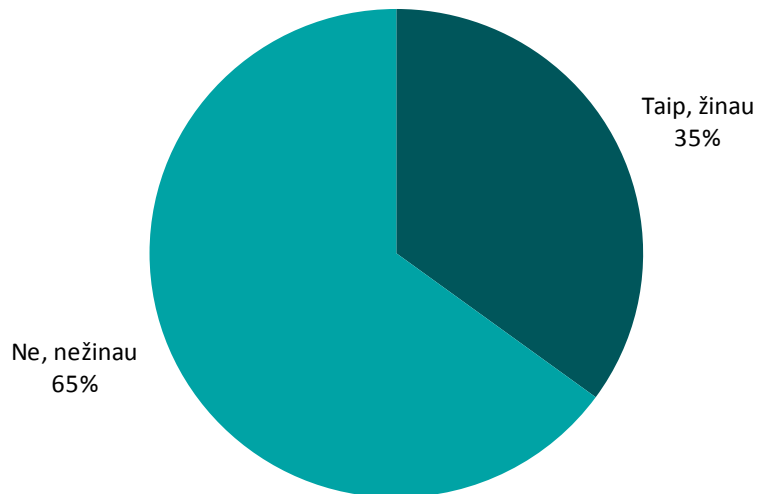
Daugumai teiginių dėl pažangos ir inovacijų šalies gyventojai pritaria. Tvirčiausiai palaikoma nuomonė, kad ES struktūrinių fondų lėšos yra investicijos į didžiausią pridėtinę vertę kuriančias sritis (73 proc.). Savo verslu užsiimantys žmonės respondentams dažniausiai kelia pagarbą (72 proc.). Dauguma (70 proc.) mano, kad išmokti ir naudotis internetu nėra sudėtinga; taip pat, kad viešosios elektroninės paslaugos jau yra kasdienio gyvenimo dalis, o esant poreikiui, žinoma, kur galima rasti interneto prieigą (67 proc.). Kiek rečiau respondentai sutinka, kad Lietuva yra inovacijų šalis (60 proc.). Pasitikėjimą valstybės teikiamų elektroninių paslaugų saugumu išreiškė 59 proc. apklaustųjų. Rečiausiai gyventojai sutinka, kad nuo jų veiksmų priklauso jų bendruomenės, šalies gerovė (39 proc.) bei kad į jų, kaip piliečių, nuomonę yra atsižvelgiama (28 proc.) (2.2.5 pav.).

Nuomonės, kad ES struktūrinių fondų lėšos yra investicijos į didžiausią pridėtinę vertę kuriančias sritis, o Lietuva yra inovacijų šalis, dažniau laikosi didžiausių pajamų grupės atstovai. Savo verslu užsiimantys žmonės pagarbą dažniau kelia 26-35 m. apklaustiesiems, aukščiausio išsimokslinimo ir didžiausių pajamų grupės atstovams. Su internetu naudojimu susijusiais teiginiais („išmokti ir naudotis internetu yra nesudėtinga“, „esant poreikiui, aš žinau, kur ir kaip galima rasti interneto prieigą“, „aš pakankamai žinau apie galimus pavojus internete“) dažniau sutinka 18-25 m. respondentai, aukščiausio išsimokslinimo ir didesnių pajamų grupės atstovai. Nuomonei, kad viešosios elektroninės paslaugos jau yra kasdienio gyvenimo dalis, dažniau pritaria 18-45 m. apklaustieji. Pasitikėjimą valstybės teikiamų elektroninių paslaugų saugumu dažniau išreiškė vyrai ir 18-25 m. tyrimo dalyviai. 36-45 m. amžiaus grupė dažniau sutinka, kad nuo jų veiksmų priklauso bendruomenės, šalies gerovė. 18-45 m. ir didesnių pajamų grupės atstovai dažniau mano, kad į jų, kaip piliečių, nuomonę yra atsižvelgiama.

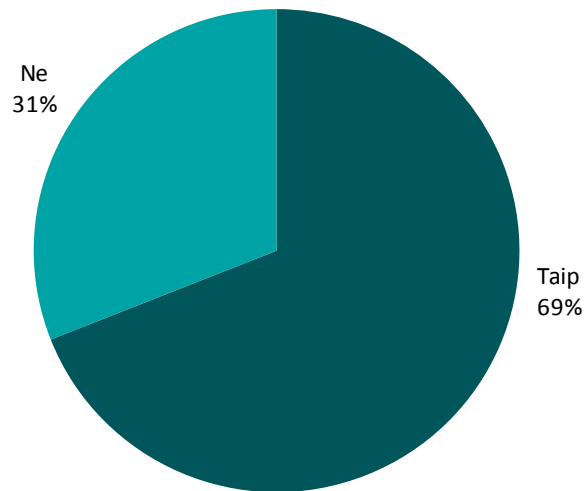
2.2.5 pav. Pritarimas teiginiams dėl pažangos ir inovacijų (proc.; N = 1015)

Daugiau ne trečdalis (35 proc.) tyrimo dalyvių žino, kas yra atviri duomenys (2.2.6 pav.). 18-25 m. tyrimo dalyviai dažniau teigė žinantys, kas yra atviri duomenys.

2.2.6 pav. Žinantys, kas yra atviri duomenys (proc.; N = 1015)

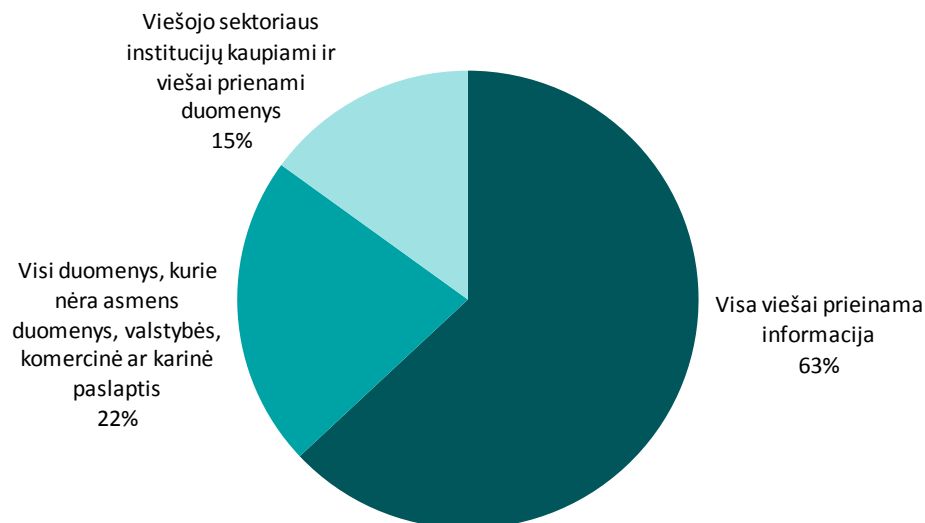
Daugumai (69 proc.) žinančiųjų, kas yra atviri duomenys, teko jais pasinaudoti savo reikmėms (2.2.7 pav.). Savo reikmėms atvirais duomenimis dažniau naudojami jauniausi (18-25 m.) respondentai.

2.2.7 pav. Pasinaudojimas atvirais duomenimis savo reikmėms (proc.; N = 356; tik žinantys, kas yra atviri duomenys)

Daugumos (63 proc.) nuomone, atviri duomenys yra visa viešai prieinama informacija. 22 proc. atvirais duomenimis vadina visus duomenis, kurie nėra asmens duomenys, valstybės, komercinė ar karinė paslaptis. 15 proc. teigimu, tai viešojo sektoriaus institucijų kaupiami ir viešai prieinami duomenys (2.2.8 pav.).

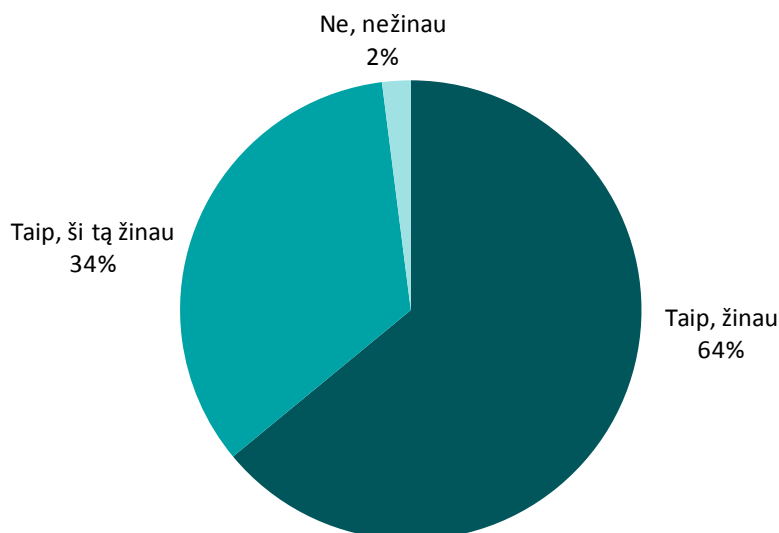
Nuomonę, kad atviri duomenys yra visa viešai prieinama informacija, dažniau išreiškė moterys, vyriausi (56 m. ir daugiau) respondentai, vidutinių ir mažesnių pajamų grupės atstovai bei mažesnių miestų / rajonų centrų gyventojai. Visus duomenis, kurie nėra asmens duomenys, valstybės, komercinė ar karinė paslaptis, atvirais duomenimis dažniau laiko vyrai, 36-45 m. apklaustieji, didesnių pajamų grupės atstovai. Viešojo sektoriaus institucijų kaupiamus ir viešai prieinamus duomenis atvirais duomenimis dažniau laiko kaimo vietovių gyventojai.

2.2.8 pav. Atvirų duomenų suvokimas (proc.; N = 356; tik žinantys, kas yra atviri duomenys)

Absoliuti dauguma (98 proc.) nepilnamečių vaikų turinčių respondentų žino, su kokiais pavojais gali susidurti vaikai, naršydami internete: 64 proc. žino ir 34 proc. mano, kad žino (2.2.9 pav.).

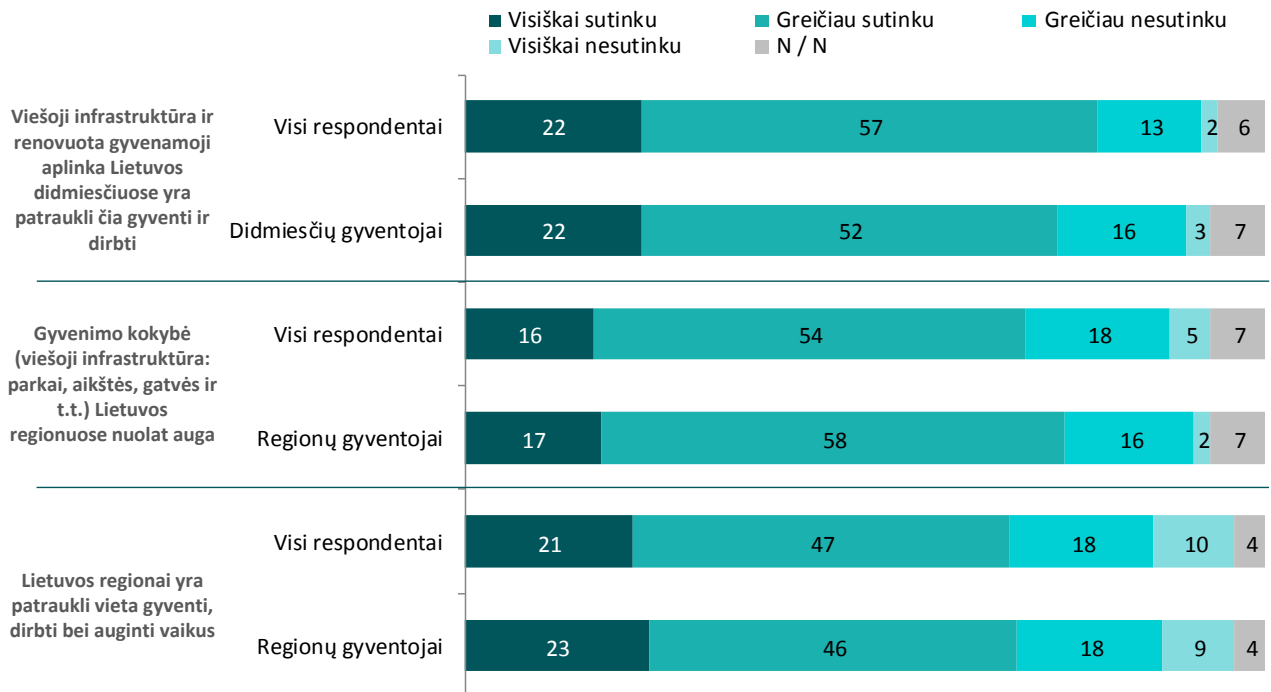
Statistiškai reikšmingų skirtumų, vertinant respondentų socialines – demografines charakteristikas, nepastebėta.

2.2.9 pav. Žinojimas, su kokiais pavojais gali susidurti vaikai naršydami internete (proc.; N = 351; turintys nepilnamečių vaikų)

74 proc. didmiesčių gyventojų sutinka / greičiau sutinka, kad viešoji infrastruktūra ir renovuota gyvenamoji aplinka Lietuvos didmiesčiuose yra patraukli čia gyventi ir dirbti. 75 proc. regionų gyventojų pritaria nuomonei, kad gyvenimo kokybė Lietuvos regionuose nuolat auga. 69 proc. regionų gyventojų nuomone, Lietuvos regionai yra patraukli vieta gyventi, dirbti bei auginti vaikus (2.2.10 pav.).

Nuomonei, kad viešoji infrastruktūra ir renovuota gyvenamoji aplinka Lietuvos didmiesčiuose yra patraukli čia gyventi ir dirbti, dažniau pritaria Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos miestų gyventojai. Nuomonei, kad gyvenimo kokybė Lietuvos regionuose nuolat auga – žemiausio išsimokslinimo, mažesnių miestų / rajonų centrų ir kaimo vietovių gyventojai. Su teiginiu, kad Lietuvos regionai yra patraukli vieta gyventi, dirbti bei auginti vaikus, dažniau sutinka mažesnių miestų / rajonų centrų gyventojai.

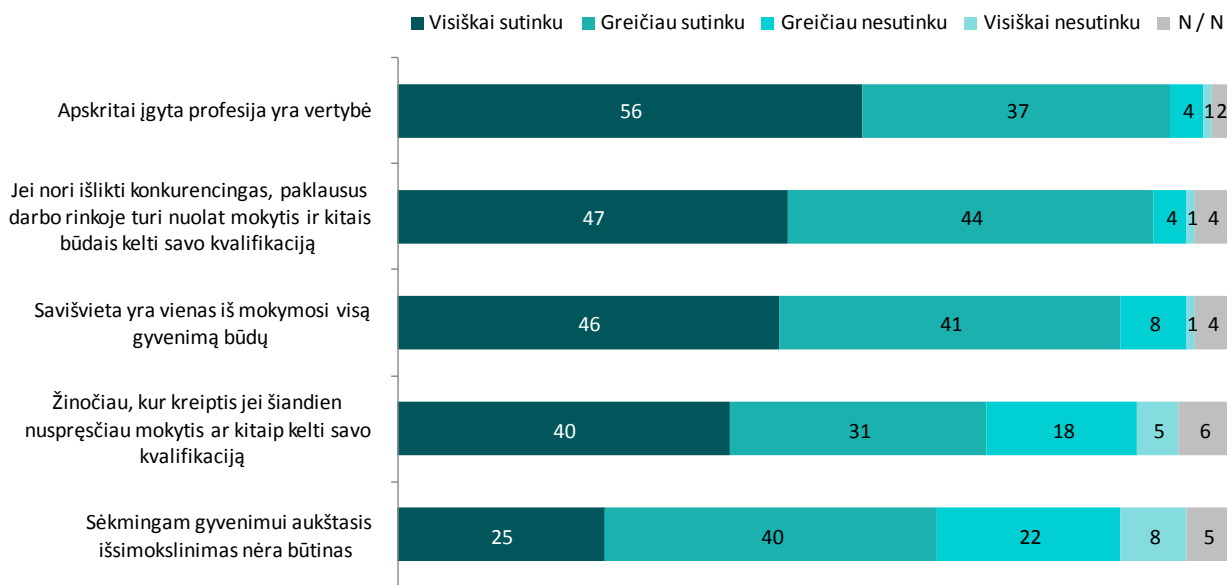

2.2.10 pav. Pritarimas teiginiams dėl tinkamų sąlygų gyventi ir dirbti Lietuvoje (proc.; N (visi respondentai) = 1015, N (didmiesčių gyventojai) = 459, N (regionų gyventojai) = 556)

2.3. SAVIUGDA IR PROFESINIS MOKYMAS

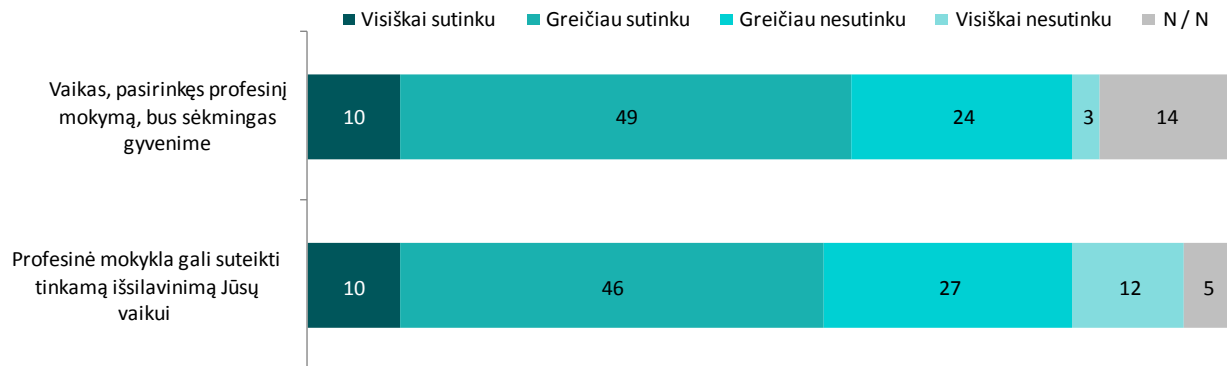
Absoliuti dauguma (93 proc.) sutinka / greičiau sutinka, kad įgyta profesija yra vertybė. Dauguma (91 proc.) taip pat mano, kad norint išlikti konkurencingu, paklausiu darbo rinkoje, reikia nuolat mokytis ir kitais būdais kelti savo kvalifikaciją. 87 proc. pritaria, kad savišvieta yra vienas iš mokymosi visą gyvenimą būdų. Kiek rečiau (71 proc.) gyventojai sutinka, kad žinotų kur kreiptis, jei šiandien nuspręstų mokytis ar kitaip kelti savo kvalifikaciją. Dar rečiau (65 proc.) pritariama, kad sėkmingam gyvenimui aukštasis išsimokslinimas nėra būtinas (2.3.1 pav.).

Visiems šiems teiginiams (išskyrus nuostatą, jog sėkmingam gyvenimui aukštasis išsimokslinimas nėra būtinas) dažniau linkę pritarti jaunesni (18-35 m. respondentai) ir aukščiausio išsimokslinimo atstovai.

2.3.1 pav. Pritarimas teiginiams dėl mokymosi ir saviugdos (proc.; N = 1015)

59 proc. nepilnamečių vaikų turinčių respondentų sutinka, kad vaikas, pasirinkęs profesinį mokymą, bus sėkmingas gyvenime: 10 proc. visiškai ir 49 proc. greičiau sutinka. Maždaug tokia pat dalis tėvų (56 proc.) mano, kad profesinė mokykla gali suteikti tinkamą išsilavinimą jų vaikui (2.3.2 pav.). Su teiginiu, kad profesinį mokymą pasirinkęs vaikas bus sėkmingas gyvenime, dažniau sutinka moterys. Nuomonės, kad profesinė mokykla gali suteikti tinkamą išsilavinimą, dažniau laikosi žemesnio išsimokslinimo atstovai, mažesnių miestų / rajonų centrų ir kaimo vietovių gyventojai.

2.3.2 pav. Pritarimas teiginiams dėl profesinio mokymo (proc.; N = 351; turintys nepilnamečių vaikų respondentai)

III. APIBENDRINIMAS

Devyni iš dešimties (91 proc.) tyrimo dalyvių yra girdėję apie Europos Sąjungos investicijas Lietuvai: 28 proc. daug apie tai girdėjo ir 63 proc. kažką girdėjo. Informacijos apie Europos Sąjungos investicijas Lietuvai pakanka 65 proc. respondentų: 21 proc. visiškai ir 44 proc. greičiau pakanka.

Europos Sąjungos investicijų Lietuvai valdymo profesionalumas vertinamas nevienareikšmiškai. 47 proc. sutinka, kad investicijos yra valdomos profesionaliai / greičiau profesionaliai. 37 proc. gyventojų mano priešingai.

Dauguma respondentų pritaria, kad ES investicijos padeda siekti teigiamų ekonominių pokyčių šalyje (86 proc.), ES investicijos prisideda prie gyventojų gyvenimo kokybės gerinimo (82 proc.) bei investicijos padeda siekti teigiamų socialinių pokyčių šalyje (79 proc.). Kiek rečiau (62 proc.) sutinkama, kad ES investicijų dėka bendruomenės, NVO, verslo atstovai ir vietos valdžia yra labiau pajėgūs kartu spręsti socialines problemas.

74 proc. respondentų pajuto asmeninę ES investicijų naudą: 26 proc. pajuto ir 48 proc. greičiau pajuto.

Dalyvauti svarstant, aptariant planuojamus ar įgyvendinamus ES investicijų projektus teko kas dešimtam (10 proc.) šalies gyventojui: 1 proc. daug kartų ir 9 proc. vieną – du kartus.

Beveik pusei (49 proc.) respondentų pakanka informacijos siekiant įvertinti ES investicijų skaidrumą: 12 proc. pakanka ir 37 proc. greičiau pakanka. 46 proc. tyrimo dalyvių mano, kad ES investicijos yra skirstomos skaidriai: 10 proc. skaidriai ir 36 proc. greičiau skaidriai. 36 proc. laikosi priešingos nuomonės: 16 proc. neskaidriai ir 20 proc. greičiau neskaidriai. Dar 18 proc. nuomonės neišreiškė.

Daugiau nei du trečdaliai (69 proc.) tyrimo dalyvių sutinka / greičiau sutinka, kad jauniems žmonėms svarbu derinti studijas ir darbą. Daugiau nei pusė (58 proc.) pritaria nuomonei, kad dirbti jaunuoliai turėtų tik po mokslų baigimo. Beveik pusė (48 proc.) respondentų sutinka / greičiau sutinka, kad jauniems žmonėms svarbu kuo anksčiau pradėti dirbti.

35 proc. tyrimo dalyvių mano galintys prisidėti prie socialinių pokyčių ir problemų sprendimo: 6 proc. tikrai ir 29 proc. greičiau gali. 61 proc. prieštarauja – 33 proc. teigė tikrai ir 28 proc. greičiau negalintys.

Kas penktas (20 proc.) respondentas dalyvavo savanoriškoje ar bendruomeninėje veikloje sprendžiant aktualią(-as) socialinę(-es) problemą(-as).

73 proc. gyventojų jaučiasi ES piliečiais: 25 proc. tikrai taip ir 48 proc. greičiau taip.

73 proc. respondentų sutinka / greičiau sutinka, kad ES struktūrinių fondų lėšos yra investicijos į didžiausią pridėtinę vertę kuriančias sritis. 72 proc. sutinka su teiginiu, kad savo verslu užsiimantys žmonės dažniausiai jiems kelia pagarbą. Dauguma (70 proc.) mano, kad išmokti ir naudotis internetu nėra sudėtinga; viešosios elektroninės paslaugos jau yra kasdienio gyvenimo dalis, o esant poreikiui, žinoma, kur galima rasti interneto prieigą (67 proc.). Kiek rečiau tyrimo dalyviai sutinka, kad Lietuva yra inovacijų šalis (60 proc.). 59 proc. apklaustųjų pasitiki valstybės teikiamų elektroninių paslaugų

saugumu. Rečiausiai gyventojai sutinka, kad nuo jų veiksmų priklauso jų bendruomenės, šalies gerovė (39 proc.) bei kad yra atsižvelgiama į jų, kaip piliečių, nuomonę (28 proc.).

Daugiau ne trečdalis (35 proc.) tyrimo dalyvių žino, kas yra atviri duomenys. 69 proc. žinančiųjų naudojami jais savo reikmėms. Daugumos (63 proc.) nuomone, atviri duomenys yra visa viešai prieinama informacija. 22 proc. – visi duomenys, kurie nėra asmens duomenys, valstybės, komercinė ar karinė paslaptis. 15 proc. – viešojo sektoriaus institucijų kaupiami ir viešai prieinami duomenys.

98 proc. nepilnamečių vaikų turinčių respondentų žino, su kokiais pavojais gali susidurti vaikai, naršydami internete: 64 proc. žino ir 34 proc. mano, kad žino.

74 proc. didmiesčių gyventojų sutinka / greičiau sutinka, kad viešoji infrastruktūra ir renovuota gyvenamoji aplinka Lietuvos didmiesčiuose yra patraukli čia gyventi ir dirbti. 75 proc. regionų gyventojų pritaria nuomonei, kad gyvenimo kokybė Lietuvos regionuose nuolat auga. 69 proc. regionų gyventojų nuomone, Lietuvos regionai yra patraukli vieta gyventi, dirbti bei auginti vaikus.

93 proc. sutinka / greičiau sutinka, jog įgyta profesija yra vertybė. Dauguma (91 proc.) sutinka, kad norint išlikti konkurencingu, paklausu darbo rinkoje, reikia nuolat mokytis ir kitais būdais kelti savo kvalifikaciją. 87 proc. – savišvieta yra vienas iš mokymosi visą gyvenimą būdų. 71 proc. sutinka / greičiau sutinka, kad žinotų kur kreiptis, jei šiandien nuspręstų mokytis ar kitaip kelti savo kvalifikaciją. Rečiausiai (65 proc.) pritariama, jog sėkmingam gyvenimui aukštasis išsimokslinimas nėra būtinas.

59 proc. nepilnamečių vaikų turinčių respondentų sutinka, kad vaikas, pasirinkęs profesinį mokymą, bus sėkmingas gyvenime: 10 proc. visiškai ir 49 proc. greičiau sutinka. 56 proc. teigimu, profesinė mokykla gali suteikti tinkamą išsilavinimą jų vaikui.

III. IŠVADOS

ES investicijų Lietuvai žinomumas yra pakankamai aukštas – 9 iš 10 respondentų yra bent kažką apie tai girdėję. Tiesa, asmeniškai dalyvauti svarstant ES projektus teko tik kas dešimtam tyrimo dalyviui. Apskritai nuomonė apie ES investicijas yra teigiama – dauguma sutinka, jog šios investicijos teigiamai veikia šalies ekonominius ir socialinius pokyčius. Taip pat dauguma šią naudą teigė pajutę ir asmeniškai. Šiuo metu ES paramos skyrimo procesas taip pat vertinamas labiau teigiamai nei neigiamai: dažniau manoma, jog jis profesionalus ir skaidrus nei neprofesionalus ar neskaidrus. Ypač palankiai ES investicijas vertina aukštesnio socialinio sluoksnio (aukščiausio išsimokslinimo, didžiausių pajamų grupės) atstovai.

Pilietinio aktyvumo vaidmuo vertinamas pakankamai pesimistiškai: tik kas trečias apklaustasis mano galintis prisidėti prie socialinių pokyčių ir problemų sprendimo savo bendruomenėje (kas penktas yra tai daręs), tik 2 iš 5 tiki, kad nuo jų veiksmų priklauso jų bendruomenės, šalies gerovė. O savo, kaip piliečio, nuomonės paisymą jaučia mažiau nei trečdalis tyrimo dalyvių.

Inovacijos laikomos savaime suprantama kasdienio gyvenimo dalimi – vyrauja nuomonė, kad internetu naudotis ir rasti interneto prieigą yra nesudėtinga, viešosios elektroninės paslaugos tampa kasdienybe, o internete esantys pavojai (pavojingi tiek suaugusiems, tiek vaikams) taip pat gerai žinomi. Itin pozityviai inovacijos vertinamos jauniausioje amžiaus grupėje bei tarp aukščiausio išsimokslinimo ir didžiausias pajamas turinčių respondentų. „Atvirų duomenų“ suvokimas nevienareikšmiškas – tik trečdalis mano žinantys, kas tai yra, o dažniausiai manoma, kad šiuo terminu apibūdinama visa viešai prieinama informacija.

Dauguma tyrimo dalyvių suvokia savišvietos, nuolatinio kvalifikacijos kėlimo svarbą. Palankiai, ypač tarp žemesnio socialinio sluoksnio (t.y., žemesnio išsimokslinimo, mažesnių pajamų grupės, regionų gyventojų) atstovų, vertinama profesinio mokslo reikšmė – vyrauja nuomonė, kad įgyta profesija yra vertybė, o suteikti tinkamą išsilavinimą ir paruošti sėkmingam gyvenimui gali ir profesinė mokykla. Kita vertus, šis vertinimas tarp aukštesnio socialinio sluoksnio atstovų nevienareikšmiškas – pritariama, kad teoriškai sėkmingam gyvenimui aukštasis išsimokslinimas nėra būtinas, tačiau vertinant savo paties vaiko ateitį, nesutinkama, kad pakanka baigti profesinę mokyklą.